

Simone Weilová, Útlak a svoboda, 1934

Teoretický obraz svobodné společnosti

Je nutné usilovat o jasnou představu dokonalé svobody, ne snad s nadějí, že jí dosáhneme, ale s nadějí, že dosáhneme svobody méně nedokonalé, než nám skýtá náš současný úděl. Neboť to nejlepší se dá pochopit jen skrze dokonalé. Můžeme směřovat pouze k nějakému ideálu. Ideál je stejně tak neuskutečnitelný jako sen, ale na rozdíl od snu souvisí s realitou. Jakožto hraniční prvek umožňuje seřazovat buď skutečné nebo uskutečnitelné situace v pořadí podle jejich hodnoty od nejnižší k nejvyšší. Dokonalou svobodu nemůžeme chápat tak, že prostě a jednoduše spočívá ve zmizení nutnosti, která na nás neustále tlačí – dokud bude člověk žít, tedy dokud bude tvořit nepatrný úlomek tohoto nemilosrdného světa, tlak nutnosti ani na jediný okamžik nepoleví. Ve světě, kde žijeme, může situace, kdy by člověk zažíval tolik rozkoší a tak málo útrap, kolik by si jen přál, nastat pouze v pohádce. Je pravda, že příroda je laskavější nebo přísnější vůči lidským potřebám podle podnebí a možná také podle historických období. Ale čekat na zázračný vynález, který by ji učinil laskavou všude a jednou provždy, je asi tak rozumné jako naděje kdysi přisuzované letopočtu tisíc.

Výborně!!!

A*